

Riziká investovania do komplexných produktov

Hlavné body

- *Ak nerozumiete hlavným vlastnostiam ponúkaného produktu alebo hlavným súvisiacim rizikám, neinvestujte. Radšej zvážte vyhľadanie odborného poradenstva o tom, aká investícia je pre vás vhodná.*
- *Majte na pamäti, že niekedy názov produktu nemusí odzrkadľovať vlastnosti daného produktu. Buďte obozretný pri sľuboch „vysokých“, „garantovaných“, „zabezpečených“ alebo „absolútnych“ výnosov. Často sa ukáže, že tieto sľuby sú zavádzajúce.*
- *Buďte opatrný, ak potrebujete mať prístup k svojim peniazom pred vyplatením produktu.*
- *Predtým, ako investujete, dobre si zistite výšku celkových nákladov. Náklady na investíciu budú mať vplyv na výnos, ktorý pravdepodobne dosiahnete. K dispozícii môžu byť aj podobné, menej komplexné produkty – a s nižšími nákladmi.*

Prečo vydávame toto upozornenie?

Počas tohto obdobia historicky nízkych úrokových sadzieb investičné spoločnosti reagovali na dopyt po investičných výnosoch ponukou komplexných investičných produktov. Niektoré z týchto produktov sú navrhnuté tak, aby umožnili retailovým (drobným) investorom prístup k rôznym druhom aktív (akciám, dlhopisom, komoditám) a investičným stratégiám, ktoré boli predtým dostupné len pre profesionálnych investorov.

Komplexné produkty sa často uvádzajú na trh agresívne. V reklamách sa niekedy používajú lákavé slogany ako „absolútny výnos“, „garantovaný“ a „zabezpečený nárast“ alebo sa v nich uvádzajú výnosy, ktoré značne presahujú výnosy na vkladových účtoch, ktoré sú v súčasnosti dostupné

od bánk. Často sa ukáže, že tieto reklamné sľuby sú zavádzajúce alebo znamenajú niečo iné, než ste si možno mysleli.

Investori často nechápu, ako tieto komplexné produkty fungujú. Konkrétnejšie, súvisiace riziká, náklady a očakávané výnosy nie sú v mnohých prípadoch zrejme na prvý pohľad či ľahko pochopiteľné.

Na hodnotenie niektorých komplexných produktov a posúdenie príslušných rizík sa vyžaduje vysoká úroveň znalostí. Potrebná je aj aktívna správa a priebežné sledovanie. Aktívna správa a sledovanie sú pre retailových investorov často veľmi časovo náročné, nerealizovateľné a zložité. Keď uvažujete o investovaní do komplexných produktov, mali by ste zvážiť tieto ťažkosti.

Organizácie, ktoré sú klasifikované ako profesionálni investori, by mali zvážiť, či majú náležité vybavenie a odborné znalosti na vykonávanie aktívnej správy a sledovania na potrebnej úrovni.

O akých „komplexných produktoch“ je reč?

Komplexnosť je relatívny pojem. Mnohé prvky môžu spôsobovať, že je produkt ťažko zrozumiteľný. Produkt sa bude pravdepodobne považovať za komplexný, ak:

- je to derivát alebo zahŕňa derivát (derivát je finančný nástroj, v ktorom je hodnota založená na hodnote iného finančného nástroja alebo nejakého iného podkladového finančného aktíva alebo indexu, ako sú napríklad devízy alebo úrokové sadzby – často sú zahrnuté do finančného produktu, aby sa vytvorila alebo zlepšila určitá investičná stratégia, ako aj na zabezpečenie alebo vyváženie určitých rizík),
- má podkladové aktíva alebo indexy, ktorých hodnota sa nedá jednoducho určiť, alebo ktorých ceny alebo hodnoty nie sú verejne dostupné,
- má pevne stanovené obdobie investovania, napríklad s pokutami v prípade predčasného výberu, ktoré nie sú jasne vysvetlené,
- používa viacero premenných alebo zložité matematické vzorce na výpočet vašej návratnosti investícií,
- zahŕňa záruky alebo kapitálovú ochranu, ktoré sú podmienené alebo čiastočné, alebo môžu zaniknúť v prípade výskytu určitých udalostí.

Nasledujúce konkrétne produkty sú príkladmi produktov, ktoré by sa mali považovať za komplexné: aktívami zaistené cenné papiere, niektoré druhy dlhopisov, ako sú konvertibilné alebo podriadené, certifikáty, finančné rozdielové zmluvy (CFD), dlhové nástroje viazané na úverové riziko, štruktúrované produkty a opčné listy.

Aké sú hlavné riziká a nevýhody investovania do komplexných produktov?

Aj keď vám komplexné produkty môžu priniesť prínos, s investovaním do komplexných produktov sa spájajú určité riziká a možné nevýhody. Tieto riziká a nevýhody nemusia byť evidentné alebo ľahko zrozumiteľné. Je potrebné, aby ste boli plne informovaný o týchto rizikách a ubezpečili sa, že dostatočne chápete kľúčové vlastnosti produktu, aby ste mohli prijímať informované investičné rozhodnutia.

Riziko likvidity

Riziko likvidity je riziko, že nebudete schopný jednoducho predať produkt, ak ho budete potrebovať predať v čase pred jeho termínom splatnosti. Ak váš produkt nie je likvidný, čo sa pri komplexných produktoch stáva často, je veľmi pravdepodobné, že budete musieť predať produkt s výraznou zrážkou z kúpnej ceny (a preto prídete o peniaze) alebo ho vôbec nebudete schopný predať.

Riziko pákového efektu

Pákový efekt je pojem, ktorý sa používa na spôsoby alebo stratégie na znásobenie možných ziskov a strát, ako napríklad požíčianím finančných prostriedkov alebo používaním produktov, ako sú deriváty. Môže vám byť navrhnuté, aby ste investovali s pákovým efektom s cieľom možného dosiahnutia vyšších výnosov, nesmiete však zabúdať na to, že s pákovým efektom sa môžu jednoducho znásobiť aj straty.

Trhové riziko

Trhové riziko je každodenné riziko strát vyplývajúce z pohybov trhových cien. Komplexné produkty vás môžu vystaviť niekoľkým trhovým rizikám, pretože sú často navrhnuté tak, aby sa investovalo na osobitných podkladových trhoch (napríklad do akcií, úrokových sadzieb, výmenných kurzov, komodít).

Úverové riziko

Úverové riziko je riziko, že emitent produktu alebo spoločnosť, ktorá s ním obchoduje, zlyhá a nie je schopná splniť si zmluvné záväzky alebo splatiť vašu investíciu.

Určítym nástrojom pridelujú ratingové agentúry rating. Ak uvažujete o investícii do nástroja s ratingom, mali by ste sa uistiť, že viete, čo ratingy znamenajú. Nízky rating znamená, že existuje vyššie riziko zlyhania emitenta a nezískate späť finančné prostriedky, ktoré ste investovali. Vysoký rating naznačuje, že šanca zlyhania emitenta je oveľa nižšia, ale nevyhnutne nemusí znamenať, že vám investícia zabezpečí výnos, ktorý očakávate. Mali by ste si tiež uvedomiť, že rating emitenta sa počas životnosti produktu môže meniť.

Náklady na komplexnosť

Komplexné štruktúry v rámci produktu môžu znamenať, že produkt má vyššie náklady, pretože platíte za podkladové vlastnosti produktu. Do štruktúry produktov sú zvyčajne začlenené aj poplatky a provízie, preto nie sú ihneď zrejmé.

Ďalšie informácie

Vždy skontrolujte, či spoločnosť, s ktorou ste v kontakte, je oprávnená podnikáť v oblasti investovania vo vašej krajine. Skontrolovať si to môžete na webovej stránke národného regulačného orgánu danej spoločnosti. Ak spoločnosť nie je oprávnená alebo regulovaná, je pravdepodobnejšie, že nebude spĺňať pravidlá na ochranu investorov a nemusíte mať prístup k postupu podávania sťažností alebo kompenzačným schémam.

Zoznam národných regulačných orgánov a ich webových stránok je dostupný aj na webovej stránke ESMA <http://www.esma.europa.eu>.